

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421200854
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8421200854.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcov: 1/ G.. C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX S., 2/ P. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX S., právne zastúpených JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov proti žalovanému: P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. N. XXXX/XX, XXX XX O., právne zastúpenému Hudzík & Partners s. r o., so sídlom Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 654, o zaplatenie sumy 45.679,57 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č.k. 6C/16/2021-89 z 29.06.2022 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v zamietavom I. výroku.
- II. Mení rozsudok v II. výroku o trovách konania tak, že stranám sa nárok na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznáva.
- III. Stranám sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu zamietol a v II. súvisiacom výroku o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradou v rozsahu 50% zaviazal žalobcov.

2. Po citovaní ust. § 100 ods. 1-3, § 101, § 106 ods. 1, ods. 2, § 112, § 415, § 420 ods. 1-3 Obč. zák., § 46 ods. 3, ods. 4 Tr. por., § 251 a § 257 CSP vychádzal zo zistenia, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú zaplatenia náhrady škody spolu vo výške 45.679,57 eur na základe rozsudku Okresného súdu Kežmarok č. k. XT/XXX/XXXX-XXX zo dňa 05.09.2017, ktorým bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania prečinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1, písm. a/, ods. 4 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. XTo/XX/XXXX-XXX zo dňa 19.12.2019 bol doplnený výrok rozsudku o výrok, ktorým súd podľa 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodených G.. C. E. a P. E. odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

3. Medzi stranami nebolo sporné, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 3C/140/2009-224 zo dňa 15.07.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/51/2010 zo dňa 17.05.2011, právoplatným dňa 30.06.2011 bola S. O., s. r. o. ako žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 20.725,93 eur a žalobkyni 2/ sumu 24.953,64 eur titulom nezaplatenia nájomného za užívanie spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam, na ktorých mala žalovaná spoločnosť svoje prevádzkové priestory, a to napriek tomu, že tieto po celú dobu r. 2008 užívala na základe zmluvy o nájme nebytových priestorov zo dňa 20.12.2007, uzatvorenej medzi žalobcami (poškodenými) ako prenajímateľmi a

nájomcom S. O. s.r.o. išlo o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. O., a to pozemok - parcela registra „C“ č. XXXX/XX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, stavba - budova bez súpisného čísla postavená na parcele č. XXXX/XX - popis stavby - čalúnnická dielňa a na LV č. XXX, k. ú. O., a to pozemok - parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, pozemok - parcela registra „C“ č. XXX/X o výmere XX mX - zastavané plochy a nádvoría, pozemok - parcela registra „C“ č. XXX o výmere XXX mX - zastavané plochy a nádvoría, stavba - budova súp. č. XX postavená na parcele č. XXX s príslušenstvom, ktoré vlastnil každý zo žalobcov vo veľkosti X/ X-iny z celku.

4. Ďalej medzi stranami nebolo sporné ani to, že žalovaný bol ako obžalovaný v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. XT/XXX/XXXX rozsudkom č. k. XT/XXX/XXXX-XXX zo dňa 05.09.2017 uznaný za vinného zo spáchania prečinu poškodzovania veriteľa podľa 239 ods. 1 písm. a) ods. 4 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že ako prokurista obchodnej spoločnosti do 23.05.2011 pod názvom S. O., s.r.o., ktorému vznikla funkcia zápisom do obchodného registra dňa 20.05.2011, uskutočnil dňa 06.05.2011 na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi predávajúcim S. O., s.r.o. a kupujúcim P. S. C. a dňa XX.XX.XXXX na základe dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 06.05.2011, predaj spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku z nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, v k. ú. O., taktiež dňa 09.05.2011 na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi predávajúcim S. O., s.r.o., O. a kupujúcim U. P. T. uskutočnil predaj nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. O., ktoré boli pôvodne vlastnené v uvedených podieloch subjektom S. O., s.r.o., kde aj napriek predaju majetku spoločnosti nedošlo ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávok veriteľov, a to G.. C. E. a P. E., o ktorej rozhodol Okresný súd v Kežmarku rozsudkom sp. zn. 3C/140/09 zo dňa 15.07.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.06.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 17.05.2011 sp. zn. 6Co/51/2010 v prospech týchto veriteľov, čím týmto konaním zmaril uspokojenie poškodených veriteľov obchodnej spoločnosti S. O., s.r.o., a to G.. C. E., ktorému spôsobil škodu vo výške 20.725,93 eur a P. E., ktorej spôsobil škodu vo výške 24.953,64 eur, teda spolu škodu vo výške 45.679,57 eur. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4To/16/2019-756 zo dňa 19.12.2019 doplnil na základe odvolania žalobcov ako poškodených do rozsudku Okresného súdu Kežmarok chýbajúci výrok, ktorým podľa § 288 Trestného poriadku odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

5. Sporným medzi stranami bolo či protiprávnym konaním žalovaného ako páchatela prečinu poškodzovania veriteľa podľa 239 ods. 1 písm. a) ods. 4 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona bola spôsobená škoda žalobcom 1/ a 2/ spočívajúca v nevyplatení nájomného za užívanie spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam v roku 2008, na ktorých mala spoločnosť S. O., s. r. o. svoje prevádzkové priestory a taktiež, či protiprávne konanie žalovaného ako škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Rovnako z vyjadrení a prednesov strán vyplynulo, že sporným bolo aj to, či si žalobcovia uplatnili vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania svoj nárok na náhradu škody včas v rámci zákonnej premlčacej doby.

6. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania celého žalobou uplatneného nároku sa súd v prvom rade musel zaoberať touto námietkou, keďže opodstatnenosťou a oprávnenosťou uplatneného nároku vo veci samej sa súd pri vznesenej námietke premlčania môže zaoberať až po vyriešení otázky, či námietka premlčania je alebo nie je dôvodná (podporne pozri napr. R 29/1983).

7. Žalovaný vzniesol námietku premlčania a tvrdil, že právo na náhradu škody je uplatnené po uplynutí premlčacej doby. Žalobcovia tvrdili, že tomu tak nie je, lebo subjektívna dvojročná premlčacia doba musí byť podľa ich názoru počítaná až odo dňa právoplatnosti rozsudku Krajského súdu Prešov, č. k. 4To/16/2019-756 zo dňa 19.12.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2019 s ohľadom na prezumpciu neviny žalovaného a objektívna desaťročná doba vzhľadom na úmyselné konanie žalovaného odo dňa 06.05.2011, kedy žalovaný sa dopustil protiprávneho konania, za ktoré bol uznaný vinným, pričom podľa nich obe doby sú zachované.

8. Premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby je podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka viazané na podmienku vedomosti poškodeného o vzniknutej škode ako o určitej majetkovej ujme, ktorú možno objektívne vyčíslit' v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde, ako aj o vedomosti o škodcovi, t. j. o tom, kto za škodu zodpovedá (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/231/2009). Subjektívna vedomosť

poškodeného o osobe zodpovednej za škodu, s ktorou ustanovenie § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka spája začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, nepredpokladá nespochybniteľnú istotu pri určení osoby zodpovednej za vznik škody. Zákon preto vychádza z predpokladu, že od osoby, ktorá vie o vzniku škody, možno požadovať, aby uplatnila nárok na súde, len čo má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, v ktorých svetle sa zodpovednosť určitej konkrétnej osoby javí ako dostatočne pravdepodobná (porov. uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo/557/2013).

9. Právoplatným rozhodnutím v trestnom konaní je síce rozhodnuté o vine obžalovaného, avšak automaticky neplatí, že až dňom, kedy toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, sa poškodený dozvedá o tom, kto zodpovedá za škodu. Deň právoplatnosti rozhodnutia závisí od procesných okolností, ktoré nastali v priebehu konania a priamo nesúvisí s vedomosťou poškodeného o škode a škodcovi (porov. rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/2272/2011). Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá konkrétna fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá. V uvedenom okamihu nemusí byť daná (z rozhodnutia súdu v trestnom konaní vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/82/2009, R 16/2014).

10. Zákon, odborná literatúra a judikatúra vo vzťahu k vedomosti poškodeného (žalobcov) o osobe škodcu vychádza z predpokladu, že od osoby, ktorá vie o vzniku škody, možno požadovať, aby uplatnila nárok na súde, len čo má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, v ktorých svetle sa zodpovednosť určitej konkrétnej osoby javí ako dostatočne pravdepodobná.

11. Pokiaľ ide o plynutie objektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, tu žalobcovia v podanej žalobe tvrdili, že žalovaný sa konania dopustil úmyselne, keďže skutok - trestný čin spáchal dňa 06.05.2011, keď ako prokurista obchodnej spoločnosti S. O., s. r. o. uzatvoril kúpnu zmluvu medzi predávajúcim S. O., s. r. o. a kupujúcim P. S. C. a dňa XX.XX.XXXX na základe Dodatku č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 06.05.2011, na predaj spoluvlastníckeho podielu 1 k celku z nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. O.. Objektívna premlčacia doba bola 10 ročná (nakolko žiadna zo strán nespochybnila, že žalovaný sa dopustil úmyselného protiprávneho konania), začala plynúť dňa 06.05.2011 a plynula do 06.05.2021, t. j. do dňa, kedy boli žaloby doručené súdu.

12. Čo sa týka subjektívnej premlčacej doby, v rámci nej sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode, t. j. kedy mali žalobcovia vedomosť a škode a jej výške a o tom, kto za ňu zodpovedá, t. j. kedy získali žalobcovia informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si mohli urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá konkrétna fyzická osoba za škodu zodpovedá. Z vyjadrení žalobcov je nesporné, že o škode a jej výške mali vedomosť z rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č. k. 3C/140/2009-224 zo dňa 15.07.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6Co/51/2010 zo dňa 17.05.2011, právoplatným dňa 30.06.2011, ktorým bola S. O., s. r. o. ako žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 20.725,93 eur a žalobkyni 2/ sumu 24.953,64 eur titulom nezaplatenia nájomného za užívanie spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam, na ktorých mala žalovaná spoločnosť svoje prevádzkové priestory, a to napriek tomu, že tieto po celú dobu r. 2008 užívala. Podľa nich im konaním žalovaného vznikla škoda vo výške 45.679,57 eur, a to žalobcovi 1/ vo výške 20.725,93 eur a žalobkyni 2/ vo výške 24.953,64 eur.

13. V rámci posúdenia uplynutia subjektívnej premlčacej doby bolo medzi stranami sporné, kedy získali žalobcovia informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si mohli urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá konkrétna fyzická osoba za škodu zodpovedá. V rámci predbežného právneho posúdenia súd uviedol, že nárok uplatňovaný zo strany žalobcov je premlčaný, pretože vychádzajúc z vyjadrení žalobcov z pripojeného trestného spisu mal za to, že žalobcovia mali vedomosť, na základe ktorej si mohli urobiť dostatočný úsudok o fyzickej osobe, ktorá zodpovedá za ich škodu, keď podávali sťažnosť proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania, ktorá je datovaná dňom 12.10.2011.

14. Z pripojeného trestného spisu mal súd preukázané, že žalobcovia dňa 30.08.2010 podali trestné oznámenie na neznámeho páchatela z dôvodu nezaplateného nájomného priznaného im rozsudkom v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3C/140/2009 (v tom čase ešte neprávoplatným) z dôvodu, či nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa alebo zvyhodňovania veriteľa, podvodného úpadku, podvodu alebo iného trestného činu. V

doplnení podania zo dňa 13.10.2010 uviedli, že p. L. ako konateľ spoločnosti S. O., s. r. o. oznámil v 41. týždni svojim dodávateľom, že spoločnosť S. L. preberá na seba aktivity spoločnosti S. O., s. r. o., čím potvrdil ich podozrenie z trestného činu poškodzovania veriteľa. Následne bolo uznesením zo dňa 05.11.2010 začaté trestné stíhanie vo veci zločinu podvodného úpadku, ktorým mala byť znemožnená úhrada ich splatných pohľadávok. Uznesením C.: E.-XXX/JP-KK-XXXX zo dňa 30.09.2011 bolo trestné stíhanie pre zločin podvodného úpadku zastavené, lebo nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. V odôvodnení uznesenia je uvedené, že z informácie zo Správy katastra O. je zrejmé, že spoločnosť S. O., s. r. o. je vlastníkom nehnuteľností v k. ú. O. zapísaných na LV č. XXXX, č. XXXX a od roku 2004, kedy boli nehnuteľnosti zapísané na uvedených LV nedošlo do súčasnosti k žiadnym zmenám.

15. Proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania podali dňa 12.10.2011 žalobcovia sťažnosť, v ktorej hneď v 1. bode vo vzťahu k tvrdeniu, že z informácie zo X. katastra O. je zrejmé, že spoločnosť S. O., s. r. o. je vlastníkom nehnuteľností v k. ú. O. zapísaných na LV č. XXXX, č. XXXX a od roku XXXX, kedy boli nehnuteľnosti zapísané na uvedených LV nedošlo do súčasnosti k žiadnym zmenám, uviedli, že toto tvrdenie nie je pravdivé, nakoľko na spomínaných listoch vlastníctva sú ku dňu zastavenia stíhania ako noví vlastníci (na základe kúpno-predajných zmlúv) uvedené iné fyzické osoby. Napriek predaju nehnuteľností neboli uspokojené ich pohľadávky. V texte sťažnosti ďalej uviedli, že zmeny sa dali ľahko overiť, pretože uvedené fakty a listiny sú verejne prístupné na internete. Zároveň k sťažnosti predložili úplný výpis z Obchodného registra Okresného súdu Prešov Oddiel: Sro, Vložka číslo: 168/P obchodnej spoločnosti F. O. X., G.: XX XXX XXX, predtým S. O., s. r. o., z ktorého vyplýva, že konateľmi spoločnosti boli U. L., O. W. XXXX/XX, O., vznik funkcie XX.XX.XXXX a P. L., J. N. XXXX/XX, O., vznik funkcie XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Ako prokúra je so vznikom funkcie dňa XX.XX.XXXX uvedený P. L., J. N. XXXX/XX, O., s tým, že za spoločnosť koná prokurista spoločnosti samostatne a neobmedzene vrátane scudzovania a zaťažovania nehnuteľností vo vlastníctve spoločnosti. Prokurista koná za spoločnosť tak, že k napísanému alebo vytlačenému obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis s dodatkom označujúcim prokúru. Taktiež predložili aj výpis z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. O., z ktorého vyplýva, že P. S. C. sa stal podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v podiele X k celku titulom nadobudnutia O. zmluva a dodatok č. 1 -V XXX/XX-XXX/XX a z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. O. vyplýva, že U. P. T. sa stal výlučným vlastníkom nehnuteľnosti titulom nadobudnutia O. zmluva V XXX/XX-XXX/XX.

16. Z vyšetrovacieho spisu ďalej vyplýva, že uznesenie o zastavení trestného stíhania bolo uznesením X/XKPt XXXX/XX-X zo dňa XX.XX.XXXX prokurátora O. prokuratúry F. zrušené, a to okrem iného aj vzhľadom na námietku sťažovateľov na zmenu vlastníctva nehnuteľností s tým, že vo vzťahu k dispozícii s majetkom spoločnosti v inkriminovanom čase je potrebné objasniť v zásade totožné skutočnosti, ako vo vzťahu k predmetu doterajšieho konania vymedzeného uznesením o začatí trestného stíhania zo dňa XX.XX.XXXX, pretože sú relevantné skutočnosti, ktorými poškodení oznamovali, že došlo k prevodu majetku spoločnosti, ktorá je ich dlžníkom na iné subjekty a súčasne vyjadrovali podozrenie, že k tejto dispozícii dochádza s úmyslom zmariť uspokojenie ich pohľadávok.

17. Zo zápisnice o výsluchu svedka- poškodeného G.. C. E. v trestnom konaní dňa 08.01.2015 vyplýva, že žalobca 1/ k poškodzovaniu veriteľa uviedol, že mal vedomosť z verejne dostupného portálu www.katasterportal.sk <<http://www.katasterportal.sk>>, že spoločnosť S. O., s. r. o. previedla pozemky na S. C. a U. P. T., avšak nemohol sa dostať ku kúpnyim zmluvám ani zistiť výšku kúpnej ceny. Tieto prevody boli robené v čase, kedy už mal vydaný rozsudok OS O. a z kúpnej ceny za predaj týchto nehnuteľností mu spoločnosť S. O., s. r. o. neuhradila jeho pohľadávku ani čiastočne. Konatelia spoločnosti vodiac o termíne pojednávania na Krajskom súde Prešov vo veci sp. zn. 6Co/51/2010 a o možnom neúspechu ich spoločnosti dňa 06.05.2011 a dňa 09.05.2011 uzavreli kúpne zmluvy, ktorými previedli nehnuteľností. Na tomto pojednávaní bol prítomný právny zástupca spoločnosti S. O., s. r. o. a jej konateľ P. L., ktorí vyhlásený rozsudok vzali na vedomie ihneď v pojednávacej miestnosti, teda návrh na vklad bol podaný až 10 dní po vyhlásení rozsudku KS v F.. Ďalej uviedol, že týmto poukazuje na to, že konatelia mali vedomosť o vyhlásenom rozsudku KS v Prešove a napriek tomu podali návrh na vklad vlastníckeho práva dňa 27.05.2011, z čoho je zrejmý ich úmysel zmenšiť majetok spoločnosti a ukrátiť tak uspokojenie jeho pohľadávky. Na výsluchu si uplatnil celkovú výšku škody 45.679,57 eur s tým, že v rámci konkurzného konania mu z rozvrhu výťažku správca konkurznej podstaty poukázal na jeho účet cca 200,- eur. V závere uviedol, že celé konanie konateľov spoločnosti S. O., s. r. o. od roku XXXX, XXXX, XXXX považuje za úmyselné v snahe zmenšiť majetok spoločnosti S. O., s. r. o. a spôsobiť jej

úpadok a nemajetnosť a takto poškodiť jeho ako veriteľa. Zo zápisnice o výsluchu svedka- poškodenej P. E. v trestnom konaní dňa 08.01.2015 vyplýva, že sa pridržovala svojho predchádzajúceho výsluchu s tým, že ku všetkým skutočnostiam sa vie vyjadriť jej manžel. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 24.953,64 eur.

18. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že nárok na náhradu škody si žalobcovia ako poškodený riadne uplatnili v prípravnom konaní do skončenia vyšetrovania dňa 08.01.2015 s riadnym uvedením dôvodov a v akej výške si nárok na náhradu škody uplatňujú (§ 43 ods. 3 Trestného poriadku). Je pravdou ich tvrdenie, že len konaním orgánov činných v trestnom konaní, ktoré menili právnu kvalifikáciu, resp. najprv zamietli sťažnosť, potom vyhovelí sťažnosti bolo spôsobené, že došlo k natiahnutiu trestného konania, a teda je nepochybné že nielen žalobcovia, ale ani žalovaný toto nezavinili. Na druhej strane sami žalobcovia svojimi vyjadreniami - v podanej sťažnosti proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania, vo výpovedi z výsluchu a nimi predloženými dôkazmi (výpis z obchodného registra) preukázali, že nepochybne už dňa 12.10.2011 získali informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si mohli urobiť dostatočný úsudok o tom, ktorá konkrétna fyzická osoba za škodu zodpovedá, a že to je konateľ - žalovaný P. L., ktorý bol aj podľa žalobcu 1/ prítomný v pojednávacej miestnosti na Krajskom súde Prešov pri vyhlásovaní rozsudku dňa 17.05.2011 a že to boli konatelia spoločnosti S. O., s. r. o., z ktorých jedným bol aj žalovaný, ktorí od roku 2009, 2010, 2011 konali úmyselné v snahe zmenšiť majetok spoločnosti S. O., s. r. o. a spôsobiť jej úpadok a nemajetnosť a takto poškodiť žalobcov ako veriteľov, a teda už dňom 12.10.2011 začala plynúť subjektívna dvojročná premlčacia doba. Žiadne iné osoby ako tieto sa v priebehu celého trestného konania ani neuvádzajú, nespomínajú a je nesporné, že údaje o osobe konateľov boli verejne prístupné. Na tomto závere nemení nič ani tvrdenie žalobcov o tom, že najskôr bolo vedené trestné konanie vo veci podvodného úpadku a neskôr poškodzovania veriteľa, pretože sa v priebehu trestného konania objasňovali v zásade totožné skutočnosti a zmena právnej kvalifikácie nemá vplyv na posúdenie zodpovednosti osoby za jej protiprávne konanie, keďže žalobcovia vedeli, kto im mal nimi tvrdenú škodu spôsobiť.

19. K trestnému oznámeniu uviedol, že riadnym uplatnením nároku v adhéznom konaní, ktoré má za následok zastavenie plynutia premlčacej doby, je podanie trestného oznámenia len vtedy, ak obsahuje požiadavku, aby konkrétnej osobe bola uložená povinnosť na náhradu škody v určitej výške (porov. uznesenie NS ČR sp. zn. 28Cdo/111/2013). Nestačí pritom len podanie trestného oznámenia na neznámeho páchatela, v ktorom poškodený žiada náhradu škody (vyžaduje sa prejav vôle požadovať od konkrétnej osoby náhradu škody z konkrétnych dôvodov a v konkrétnej výške). V tomto prípade tieto podmienky v podanom trestnom oznámení splnené neboli.

20. Keďže vo vzťahu k včasnosti žaloby musia byť zachované obe premlčacie doby, tak subjektívna ako aj objektívna a už pri uplynutí jednej z nich nemožno žalobou uplatnený nárok priznať, nebolo možné žalobe žalobcov ani sčasti vyhovieť. Žalobcovia- poškodení si právo na náhradu škody v adhéznom konaní neuplatnili včas, keď z vykonaného dokazovania vyplýva, že informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si mohli urobiť dostatočný úsudok o tom, že za škodu zodpovedá žalovaný P. L. mali už dňa XX.XX.XXXX, keď podávali sťažnosť proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania (to, že vedomosť mali už v roku 2011 vyplýva aj z výpovede žalobcu 1/ a žalobkyne 2/, ktorá uviedla, že ku všetkým skutočnostiam sa vie vyjadriť jej manžel). Z uvedeného vyplýva, že nedošlo ani k spočívaniu premlčacej doby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, keďže škoda nebola uplatnená včas, ale až po uplynutí premlčacej doby dňa 08.01.2015. Pre úplnosť súd uvádza, že o výške škody mali žalobcovia vedomosť dňa 30.06.2011 a o zodpovednosti žalovaného za škodu dňa 12.10.2011, preto mali a mohli už vtedy uplatniť svoje tvrdené nároky, lebo už vtedy začala plynúť subjektívna premlčacia doba pre ich súdne uplatnenie a uplynula dňa 12.10.2013. Nakoľko tak žalobcovia neurobili a žalobu podali až 06.05.2021, pričom žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, ktorá bola dôvodná, nemohol súd vzhľadom na ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčané právo žalobcom priznať, a preto musel ich žalobu bez ďalšieho v celom rozsahu zamietnuť.

21. Pokiaľ žalobcovia na pojednávaní namietali, že žalovaným vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi a súd sa s tým musí vyporiadať, tak súd v tomto prípade dospel k záveru, že súdna prax ustálila, že dôvodné vznesenie námietky premlčania v civilnom konaní nemožno považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a použitím tohto ustanovenia tak nemožno reparovať už zaniknuté právo veriteľa na vymáhanie jeho pohľadávky (rozsudok Najvyššieho súdu SR., sp. zn. 1Cdo 148/2004). V tomto konaní žalovaný vzniesol námietku

premlčania hneď pri svojom prvom úkone v spore, a to v písomnom vyjadrení k podanej žalobe zo dňa 01.06.2021, v rámci prostriedkov procesnej obrany v súlade s koncentráciou konania.

22. Žalobcovia v priebehu sporu neargumentovali žiadnymi výnimočnými okolnosťami daného prípadu a osobitého zreteľa, pre ktoré by mala byť žalovaným vznesená námietka premlčania v rozpore s dobrými mravmi, a pre ktoré by malo dôjsť jej vznesením z jeho strany k zneužitiu práva. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobcom bránila včasnému uplatneniu si práva nejaká mimoriadne závažná objektívne existujúca, náhla, neprekonateľná a nepredvídateľná prekážka, pre ktorú by sa javilo nepriznanie premlčaného práva pre nich neprímerane tvrdým postihom. Neuvádzajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali taký výnimočný zásah do princípu právnej istoty, ktorým by došlo k značnému znevýhodneniu žalobcov a k odopretiu výkonu ich práv a právnej ochrany zaručenej im platným právnym poriadkom. Takéto úvahy a z nich vyvedené závery zodpovedajú aj požiadavke spravodlivého usporiadania vzťahu medzi účastníkmi konania. Súd sa preto nestotožnil s tvrdením žalobcov, že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi.

23. Súd aj napriek dôvodne vznesenej námietke premlčania a zamietnutiu žaloby z tohto dôvodu, pristúpil k posúdeniu veci samej.

24. Žalobcovia si v spore uplatňovali nárok na náhradu škody z trestného činu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pre ktorého priznanie musia byť kumulatívne splnené zákonné predpoklady občianskoprávnej zodpovednosti, a to porušenie právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a škodou a zavinenie.

25. Okresný súd Kežmarok v rozsudku č. k. 7T/122/2016-702 zo dňa 05.09.2017 vo vzťahu k nároku na náhradu škody uviedol, že v čase uzatvorenia kúpnych zmlúv nebola v obchodnom registri vyznačená prokúra, teda oprávnenie obžalovaného konať v mene spoločnosti S. Konštitutívny zápis prokúry do obchodného registra nastal až dňa 20.05.2011. Práve skutočnosť, že v danom čase nehnuteľnosti nemohli byť právne účinným spôsobom prevedené obžalovaným ako prokuristom spoločnosti na kupujúcich spôsobuje, že konanie obžalovaného možno kvalifikovať len ako pokus prečinu poškodzovania veriteľa. Obvineným zvolené prostriedky boli nespôsobilé na vyvolanie trestnoprávneho následku, preto v dôsledku nespôsobilosti týchto prostriedkov uvedený následok ani nastať nemohol. Vzhľadom na skutočnosť, že pohľadávky poškodených už boli právoplatne rozhodnutím súdu judikované ako aj na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil nespôsobilého pokusu, súd o nároku na náhradu škody poškodených G.. C. E. a P. E. nerozhodoval.

26. Po podaní odvolania žalobcov ako poškodených Krajský súd Prešov v rozsudku č. k. 4To/16/2019-756 k nároku na náhradu škody konštatoval, cit.: „Správne totižto poškodení v odvolaní argumentujú, že v pôvodnom civilnom konaní bolo rozhodnuté o nárokoch žalobcov (totožných s osobami poškodených v posudzovanej trestnej veci), voči obchodnej spoločnosti S. O., s.r.o., F. XX, G.: XX XXX XXX na vyplatenie dlhu na nájmomnom v prospech žalobcov (poškodených). Jednalo sa teda o dlžné nájmomné za rok 2008 z titulu zmluvy o nájme nebytových priestorov zo dňa 20.12.2007, uzatvorenej medzi poškodenými ako prenajímateľmi a nájomcom S. O. s.r.o. Oproti tomu v trestnom konaní - tzv. adhéznom konaní sa poškodení domáhali náhrady škody spôsobenej konaním obžalovaného P. L., ktorý mal zmenšiť majetok označenej obchodnej spoločnosti (predajom časti jej majetku zjavne pod cenu) a tým zmarit' uspokojenie už skôr v inom konaní im priznaného nároku na úhradu nájmomného. V adhéznom konaní si teda uplatnili nárok na náhradu škody im spôsobenej konaním obžalovaného - voči obžalovanému ako fyzickej osobe a nie voči obchodnej spoločnosti, čo tiež krajský súd považuje za nárok (dlh na nájmomnom), rozdielny od nároku uplatnenom v trestnom konaní (v adhéznom konaní) zo spôsobenej škody.“ Ďalej krajský súd uviedol, že pri spáchaní trestného činu páchatelom len v štádiu pokusu k dokonaniu trestného činu nedôjde, a preto v danom prípade tým, že okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku súčasne právoplatne uzavrel - bez toho, aby túto skutočnosť po prijatí vyhlásenia obžalovaného mohol riadne hodnotiť (preskúmať) na podklade výkonného dokazovania na hlavnom pojednávaní - že v tomto konaní nebol dokonaný následok v podobe spôsobenej škody. Len nemožnosť krajského súdu vykonať prieskum výroku o vine z dôvodu prijatia vyhlásenia obžalovaného o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku - z hľadiska dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu škody poškodenými neznamená bez ďalšieho - neexistenciu spôsobenia škody konaním páchatel'a (konateľ'a pôvodnej obchodnej spoločnosti S. O., s.r.o., F. 1)

poškodeným a neexistenciu zodpovednosti konateľa tejto obchodnej spoločnosti za jej náhradu v zmysle ust. § 420 a následne E. zákonníka.

27. Keďže žalobcovia boli odkázaní s nárokom na náhradu škody na civilný proces, dôvodiac tvrdeniami v podanej žalobe a vyjadreniach mali za to, že ich žaloba je v celom rozsahu dôvodná. Už v podanej žalobe uviedli, že v právnej veci vedenej na Okresnom súde O. pod sp. zn. 3C/140/09 bola žalovaným obchodná spoločnosť S. Kežmarok, s.r.o. a právnym titulom judikovania pohľadávky bolo nezaplatené nájomné, pričom v tomto prípade na základe tejto žaloby je žalovaným fyzická osoba - právoplatne odsúdený prokurista a právnym titulom je nárok žalobcov ako poškodených na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že žalovaný nebol odsúdený za dokonaný trestný čin, čo síce neznamená neexistenciu spôsobenia škody, ako uviedol aj krajský súd, avšak žalobcovia nemôžu stotožňovať nárok na náhradu škody z nedokonaného trestného činu s civilným nárokom na zaplatenie nájomného, navyše, keď nielen z vyjadrenia žalovaného a nim predloženého dôkazu na čl. 44 spisu (oznámenie správcu zo dňa 17.03.2014 vydané v Obchodnom vestníku dňa 20.03.2014 pod 55/2014), ale aj z výpovede svedka poškodeného (žalobcu 1/) v trestnom konaní dňa 08.01.2015 vyplýva, že tento si svoj nárok uplatnil v konkurznom konaní a bol uspokojený vo výške 192,23 eur. Bez významu je aj tvrdenie žalobcov, že pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby za dokonaný trestný čin, pretože ako sami uvádzajú, ide o posudzovanie trestnej sadzby, nie o posudzovanie výšky škody, ktorá im vznikla ako následok konania žalovaného pri pokuse trestného činu. Súd sa stotožňuje s tvrdením žalovaného, že nim ako obvineným boli použité nespôsobilé prostriedky na vyvolanie trestnoprávneho následku, ktorý v dôsledku nespôsobilosti týchto prostriedkov nastať nemohol, pretože kúpne zmluvy neboli zo strany predávajúceho- spoločnosti S. O., s. r. o. podpísané osobou de iure splnomocnenou k týmto dispozičným úkonom, nakoľko prokúra v prospech obvineného P. L. bola do obchodného registra zapísaná až dňa 20.05.2011. Už z vyjadrenia strán v priebehu sporu bolo zrejmé, že je potrebné odlíšiť nárok žalobcov na nájomné a nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom v štádiu pokusu, keďže k dokonaniu trestného činu nedošlo.

28. Súd vyhovel v spore všetkým dôkazným návrhom strán, vykonanie žiadneho z navrhnutých dôkazov nezamietol, vykonanie žiadneho z navrhnutých dôkazov ani nebolo stranami namietané. Keďže tu nejde o spor s ochranou slabšej strany ale o klasický kontradiktórny spor, žiadne iné dôkazy ako tie, ktoré strany samé do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania navrhli súd vzhľadom na § 185 ods. 2 Civilného sporového poriadku vykonať nemohol a nesmel. Procesná zodpovednosť za zistenie skutkového stavu slúžiaceho v zmysle ust. § 215 Civilného sporového poriadku pre rozhodnutie vo veci bola tu len a výlučne na stranách sporu. V klasickom sporovom konaní, pre ktoré platí dispozičný a prejednací princíp, princíp kontradiktórnosti a koncentrácie a (s nimi spojený) princíp formálnej pravdy súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“ či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje - uzavrie proces vytvárania skutkového základu pre meritórne rozhodnutie a vec rozhodne. Neúspešnej strane sa tak v konkrétnom prípade môže skutkový stav javiť ako zistený nedostatočne, avšak jeho zisťovanie bolo v súlade s koncepciou sporového konania ukončené ako dôsledok (procesná sankcia) nedostatočnej procesnej aktivity strany sporu (k tomu bližšie pozri Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku autorov Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Praha : C. H. Beck., 2016, z ktorého súd citoval, strana 798, výklad k § 215 CSP).

29. Medzi stranami je síce nesporné, že došlo k protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného, keďže bol právoplatne odsúdený trestným súdom pre trestný čin poškodzovania veriteľa v štádiu pokusu, čím bol naplnený prvý predpoklad pre vznik zodpovednosti za škodu, avšak ďalšie predpoklady z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany žalobcov preukázané neboli. Čo sa týka výšky škody tu súd považuje za potrebné uviesť, že výška pohľadávky žalobcov (na nájomnom) môže byť považovaná za výšku škody pri trestnom čine poškodzovania veriteľa len vtedy, ak napríklad došlo k odstráneniu majetku dlžníka (S. O., s. r. o.), ktorý mal rovnakú alebo vyššiu hodnotu ako bola výška pohľadávky žalobcov ako veriteľov. V tomto spore súd nemal zo strany žalobcov preukázané, že by nedokonaným trestným činom v štádiu pokusu, v ktorom žalovaný použil nespôsobilé prostriedky na vyvolanie trestnoprávneho následku bola žalobcom spôsobená nimi požadovaná škoda v celkovej výške 45.679,57 eur. Nebolo teda preukázané, že spôsob spáchania trestného činu žalovaným spôsobil škodu v nimi požadovanej

výške. Navyše žalobcovia nepreukázali, že jedine z predaja uvedených nehnuteľností mohli uspokojiť svoju judikovanú pohľadávku na zaplatenie nájomného.

30. Z uvedeného vyplýva, že žalobcovia nielen, že nepreukázali výšku škody, keď v tejto časti neunesli dôkazné bremeno, ale nepreukázali ani príčinnú súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom žalovaného- trestným činom a vznikom škody- neuhradeným nárokom na nájomné. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6M Cdo 16/2012 zo dňa 30.10.2013, cit.: „o vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie a vznik škody sú v logickom slede, a teda ak protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že nebyť protiprávneho konania (opomenutia) škodcu, škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť (napr. porušenie zmluvnej povinnosti samotným poškodeným), zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), sa príčinná súvislosť zisťuje.“

31. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam súd zamietol žalobu nielen z dôvodu premlčania žalobcami uplatneného práva na náhradu škody, ale aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena týkajúceho sa preukázania všetkých predpokladov vzniku nároku na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka.

32. Pre úplnosť uviedol, že sa oboznámil aj s rozhodnutiami súdov týkajúcimi sa veci samej, na ktoré poukázal právny zástupca žalobcov na pojednávaní súdu a uzavrel, že vo všetkých týchto rozhodnutiach išlo o dokonaný trestný čin a iný skutkový stav ako v tomto spore.

33. Označený rozsudok včas podaným odvolaním, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP napadli žalobcovia. Nesprávne právne posúdenie namietali vo vzťahu k uznaniu dôvodnosti námietky premlčania vznesenej žalovaným. V prvom rade poukázali na to, že dňa 30.08.2010 podali trestné oznámenie na neznámeho páchatela z dôvodu nezaplatenia nájomného, ktoré im bolo priznané rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp.zn. 3C/140/2009. Následne dňa 05.11.2010 bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin podvodného úpadku, ktoré bolo uznesením zo dňa 30.09.2011 zastavené, lebo skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Proti tomuto uzneseniu podali sťažnosť dňa 12.10.2011 a práve od tejto sťažnosti súd odvodil svoj právny záver o ich vedomosti o podstatných skutkových okolnostiach. Skutok, pre ktorý bol však žalovaný odsúdený sa stal až dňa 06.05.2011, pričom bol odsúdený pre iný skutok ako bol ten, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie. Z uvedeného je zrejmé, že v čase podávania trestného oznámenia dňa 30.08.2010 nemohli ani len tušiť, že žalovaný vykoná dňa 06.05.2011 na základe kúpnej zmluvy predaj spoluvlastníckeho podielu 1 z celku k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, . k.ú. O.. Uviedli, že dňa 12.10.2011 podávali sťažnosť proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania vo veci podvodného úpadku, kde nebolo vznesené obvinenie žiadnej osobe a trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že tento skutok nie je trestným činom. Až dňa 11.06.2013 bolo začaté trestné stíhanie vo veci pre prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 Trestného zákona na tom skutkovom základe, pre ktorý bol žalovaný odsúdený rozsudkom zo dňa 05.09.2017, a to pre úplne iný skutok ako podávali sťažnosť. Až dňa 02.05.2015 bolo vznesené obvinenie konkrétnej osobe, a to žalovanému. Namietali nesprávnosť právneho posúdenia súdom prvej inštancie v bode 43. a 44. napadnutého rozsudku. Namietali evidentné nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie a nepochopenie trestného práva a rozdielov medzi skutkami a trestnými stíhaniami pre rôzne skutky v rôznych veciach. Poukázali na to, že žalovaný bol právoplatne odsúdený za skutok, ktorý spáchal ako prokurista a nie ako konateľ, pričom skutok sa stal 06.05.2011, teda je právne irelevantné, že konatelia spoločnosti S. O. s.r.o. robili od roku 2009 úkony v snahe zmenšiť majetok tejto spoločnosti. Namietali, že súdu úplne unikla podstata ohľadne začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, a to že táto nemôže plynúť od podania sťažnosti dňa

12.10.2011. Naviac žalobca 1/ vo svojom výsluchu dňa 08.01.2015 uviedol, že dňa 08.01.2015 mal vedomosť z verejne dostupného portálu www.katasterportal.sk, že spoločnosť S. O. s.r.o. previedla pozemky na S. C. a U.. P. T., avšak nemohol sa dostať ku kúpnyim zmluvám ani zistiť výšku kúpnej ceny. Z toho jednoznačne vyplýva, že nemohol mať úsudok, kto zodpovedá za škodu a aká je jej výška. Pokiaľ si uplatnili škodu pri svojom výsluchu dňa 08.01.2015, učinili tak riadne a včas, pričom uplatnili nepremlčaný nárok a premlčacia doba počas trestného konania spočívala podľa § 112 Občianskeho zákonníka. Za prekvapujúci označili právny záver v bode 44. a 46. odôvodnenia. Vo vzťahu k premlčaniu poukázali aj na viaceré rozhodnutia tak slovenských, ako aj českých súdov. Mali za to, že žalobu o náhradu škody podali riadne a včas, v rámci subjektívnej 2-ročnej, ako aj objektívnej 10-ročnej premlčacej doby, pričom subjektívna premlčacia doba plynie od právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.12.2019, pričom celková objektívna premlčacia doba je ohraničená dátumom 06.05.2021.

34. Ďalej namietali rozpor námietky premlčania s dobrými mravmi, nakoľko si svoj nárok na náhradu škody uplatnili riadne a včas a len konaním orgánov činných v trestnom konaní, ktoré menili skutok, resp. právnu kvalifikáciu, zamietali sťažnosti a následne im vyhovel, bolo spôsobené, že došlo k natihnutiu samotného trestného konania, a teda nezavinili uplynutie premlčacej doby. Preto ide o výnimočné okolnosti v zmysle citovanej judikatúry, kedy vznesenie námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi a priznanie takéhoto plnenia v prospech žalovaného, ktorý bol právoplatne odsúdený za tento trestný čin, by bolo neprimeraným postihom v neprospech žalobcov. S poukazom na uvedené mali za to, že v prípade vznesenia námietky premlčania ide o šikanóznny výkon práva.

35. Vo vzťahu k bodu 54. odôvodnenia súdu prvej inštancie poukázali na uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 4To/82/2015 zo dňa 05.11.2005, v zmysle ktorého veriteľovi vzniká nárok na náhradu škody spôsobenej úmyselným trestným činom, ktorý spravidla nastupuje namiesto pôvodnej pohľadávky veriteľa, ktoré uspokojenie bolo konaním dlžníka zmarené. V dôsledku toho naďalej veriteľovi zostane zachovaná možnosť žiadať dlžné plnenie alternatívne od dvoch rôznych právnych subjektov, a to od páchatel'a trestného činu ako nárok na náhradu škody a od dlžníka na uspokojenie pôvodnej pohľadávky veriteľa. Z uvedeného vyplýva, že nárok na zaplatenie dlžného nájomného sa titulom odsudzujúceho rozsudku pre trestný čin poškodzovania veriteľa zmenil na nový nárok na náhradu škody, ktorý nastupuje namiesto pôvodnej pohľadávky na zaplatenie nájomného. S poukazom na uvedené je potom výška škody riadne zdokumentovaná a daná výškou pohľadávky judikovanej v právnej veci vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3C/140/2009. Vo vzťahu k bodu 56. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uviedli, že toto považujú za nesprávne právne posúdenie a v celom rozsahu odkazujú na skutočnosti uvedené k bodu 54. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie.

36. Vo vzťahu k trovám prvoinštančného konania uviedli, že súd prvej inštancie správne aplikoval na predmetný prípad § 257 CSP, avšak správne mal rozhodnúť tak, že nemal žiadnemu účastníkovi priznať náhradu trov konania. Aj rozhodnutie o trovách prvoinštančného konania tak považujú za nesprávne právne posúdenie, pretože majú za to, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v tom, že žalobca 1/ má XX rokov, je onkologický pacient a má ťažké zdravotné problémy, o čom predložil do spisu lekársku správu a žalobkyňa 2/ má rovnako 78 rokov, je v ťažkom zdravotnom stave, pričom do súdneho spisu taktiež predložil lekárske správy, ako aj prepúšť'áciu správu z ktorej je zrejmé, že okrem vysokého krvného tlaku trpí závažnými ochoreniami ohrozujúcimi jej život a zdravie. Navrhli, aby odvolací súd zmenil celý napadnutý rozsudok a sám rozhodol v súlade s odvolacím petítom, alternatívne, ak potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., aby zmenil napadnutý rozsudok vo výroku II. tak žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu prvoinštančného a ani odvolacieho konania, alternatívne, aby zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

37. Žalovaný sa k podanému odvolaniu vyjadril tak, že súd prvej inštancie sa zásadným spôsobom vysporiadal so všetkými zásadnými otázkami, ktoré procesné strany v konaní nastolili a na tieto dal vyčerpávajúcu odpoveď. Rovnako sa súd prvej inštancie vysporiadal aj s určením začiatku, tak aj konca subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. Rovnako sa súd vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal aj s otázkou posúdenia námietky premlčania a dobrými mravmi. Žalobcovia vo svojom odvolaní neuviedli nové skutočnosti, ale uviedli len tie ktoré uviedli na poslednom pojednávaní v konaní pred súdom prvej inštancie, ku ktorým sa už vyjadril písomne. Z uvedeného dôvodu odkazuje na tieto vyjadrenia a nevidí dôvod ich opakovať, nakoľko sú zrejmé zo samotného spisu. Zdôraznil, že svojimi úkonmi žiadnu škodu nemohol spôsobiť, nakoľko úkonmi, ktoré boli uvedené vo výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku

nedošlo a ani nemohlo dôjsť k zrušeniu spoločnosti, pretože na základe týchto úkonov nedošlo k prevodu na tretiu osobu. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania uviedol, že súd prvej inštancie riadne a presvedčivo zdôvodnil, prečo pri rozhodovaní o trovách konania tieto čiastočne moderoval. Mal za to, že napadnutý rozsudok je vecne správny, preto navrhol jeho potvrdenie a priznanie mu náhrady trov konania.

38. Žalobcovia k vyjadreniu žalovaného uviedli, že trvajú na svojom odvolaní v celom rozsahu a vzhľadom na stručnosť vyjadrenia žalovaného sa nemajú k čomu vyjadriť. S poukazom na uvedené zopakovali svoj odvolací návrh.

39. Žalovaný k vyjadreniu žalobcov uviedol, že nevidí dôvod, aby v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu uvádzal skutočnosti, ktoré uviedol už v rámci svojho písomného vyjadrenia k žalobe, kde podrobne vysvetlil argumentáciu. Zároveň poukázal v tomto smere na relevantnú rozhodovaciu činnosť najvyšších súdnych autorít. Keďže žalobcovia v rámci podaného odvolania neuviedli inú argumentáciu, uviedol, že jeho vyjadrenia sú významné aj v rámci odvolacieho konania. Mal za to, že napadnutý rozsudok je vecne správny, preto navrhol jeho potvrdenie a priznanie mu náhrady trov konania.

40. Ďalšie vyjadrenie žalobcov, ktorým reagovali na predchádzajúce vyjadrenie žalovaného bolo v podstate obsahovo totožné s ich predchádzajúcim vyjadrením, vrátane predostretého odvolacieho návrhu.

41. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

42. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov čo do merita veci nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je v zamietavom výroku vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP). Iná situácia je pri výroku o trovách konania, kde boli splnené podmienky pre jeho zmenu (§ 388 CSP).

43. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

44. Odvolací súd v odvolacom konaní tak posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

45. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že pokiaľ ide o vec samu, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil. Odvolací

súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukazuje.

46. Odvolací súd konštatuje, že žalobcovia v odvolacom konaní nevzniesli žiadne nové námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozhodnutia. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom.

47. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci ako vecne správny potvrdil.

48. Pokiaľ ide o výrok II. o trovách prvoinštančného konania. Súd prvej inštancie na prejednávany prípad aplikoval ust. § 257 CSP a úspešnému žalovanému voči žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%. V dôvodoch svojho rozhodnutie k výroku o trovách konania uviedol, že žalobcovia na pojednávaní poukázali na dôvody hodné osobitného zreteľa a na aplikáciu § 257 Civilného sporového poriadku, ktoré odôvodnili tým, že žalobca 1/ G. C. E. má t. č. XX rokov, je onkologický pacient, má ťažké zdravotné problémy, o čom predložili správu z protónového centra v F., kde sa liečil na onkologické ochorenie ako aj lekársku správu zo dňa 14.01.2022, 14.03.2022. Aj žalobkyňa 2/ P. E. má XX rokov a je rovnako v ťažkom zdravotnom stave, pričom do súdneho spisu predložili lekársku správu zo dňa 26.10.2021, ako aj prepúšťaciu správu zo dňa 06. a 08.01.2022, podľa ktorých trpí okrem vysokého krvného tlaku aj závažnými ochoreniami ohrozujúcimi jej život a zdravie. Žalovaný uplatnenie dôvodov hodných osobitného zreteľa ponechal na zváženie súdu. Na základe uvedeného potom prihladol na vek žalobcov a ich zdravotné problémy, keď z nimi predložených dôkazov mal preukázané, že žalobca 1/ je onkologickým pacientom a trpí ďalšími chronickými ochoreniami (obesitas, hyperlipoproteinemia, hepatopatia s aktivitou a pod.), žalobkyňa 2/ má supraventrikulárnu tachykardiu, benígnu primárnu artériovú hypertenziu, poruchu metabolizmu lipoproteínov a pod. Súd v žiadnom prípade nespochybnil vysoký vek a zlý zdravotný stav žalobcov, na druhej strane však prihladol aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde a na správanie strán sporu po podaní žaloby, keď práve toto konanie bolo pre žalobcov jediným možným konaním, ktorým sa mohli domôcť úhrady nájomného, ktoré im bolo právoplatne priznané v roku 2011, pričom napriek tomu, že súd už v predbežnom právnom posúdení uviedol, že ich nárok na náhradu škody je premlčaný, trvali na podanej žalobe v celom rozsahu. Súd taktiež prihladol aj na to, že žalovaný uviedol všetky skutočnosti a dôkazy hneď pri prvom úkone, ktorý mu patril, a to v písomnom vyjadrení zo dňa 01.06.2021, v ktorom vzniesol aj námietku premlčania. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam a s poukazom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa, využijúc svoje moderačné právo žalovanému, ktorý bol v spore úspešný v celom rozsahu priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %, nakoľko mal za to, že úhrada trov v takom rozsahu bude v možnostiach žalobcov, ktorí sú dvaja a to najmä s poukazom na to, že trvali na podanej žalobe, aj keď podľa posúdenia súdu, s ktorým boli oboznámení, bola táto nedôvodná.

49. Právna úprava náhrady trov konania v sporovom konaní sa spravuje zásadou úspechu v spore. Jediná možnosť prelomenia zásady úspechu pri rozhodovaní o trovách konania je vyjadrená v § 257 CSP, pričom už vo formulácii predmetného ustanovenia je *expressis verbis* vyjadrená požiadavka výnimočnosti jeho aplikácie v nadväznosti na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či

v prejednávacom spore neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nálezy Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). K aplikácii ustanovenia § 257 dochádza aj z aspektov sociálnych. Okolnosti hodné osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek sporovom konaní. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (pozri R24/1964). Dôvodom spočívajúcim v pomeroch strán je napríklad skutočnosť, že sa strana, ktorá nemala úspech vo veci, ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa. Je však nutné prihliadnuť aj na pomery druhej strany sporu. Iba konštatovanie, že rozhodnutie o výnimočnom nepriznaní práva na náhradu trov konania nezasiahne nepriaznivo do majetkovej sféry úspešnej strany bez toho, aby sa súd majetkovou sférou tejto strany akokoľvek zaoberal, je neprípustné a takýto postup možno z hľadiska súdu hodnotiť ako svojvoľný. Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie solventná, alebo, že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

50. Vzhľadom na všetky dostupné (súdom prvej inštancie zistené a vyššie popísané) okolnosti prípadu, teoretické východiská, konštantnú judikatúru má však odvolací súd naproti názoru súdu prvej inštancie za to, že v danom spore je nie len opodstatnené, ale aj spravodlivé uplatniť úplnú moderáciu a teda žalovanému ako úspešnej strane v merite veci žiadnu náhradu trov konania nepriznať, berúc taktiež v úvahu i to, že nepriznanie náhrady trov konania výraznejším spôsobom neovplyvní jeho majetkovú situáciu a nebude mať na jeho pomery, ako osoby v produktívnom veku a bez vážnych ťažkostí, zásadný dopad. Odvolací súd preto postupom podľa § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že sa stranám nárok na náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal. Rovnaké dôvody viedli odvolací súd i k rozhodnutiu o trovách odvolacieho konania, ktorým sa stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania taktiež nepriznal.

51. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).